Ģirts Vikmanis

Bērnībā rīkoja uguņošanas un spridzināšanas

- Muzikologam un Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātes pasniedzējam Valdim Muktupāvelam dzimšanas dienas nav izēšanās, bet gan svētki, kuros priecāties par satikšanos ar draugiem un radiniekiem. Bērnībā gaviļnieks dzimšanas dienās neiztika bez pigoriem — uguņošanas un spridzināšanas.

Bez vīna neiztikt

"Dzimšanas diena ir pateicības diena vecākiem. Šajā dienā vienmēr pasaku paldies viņiem. Vispār bērniem jāizdara kāds simbolisks žests, lai pateiktos tēvam un mātei, ka ir iespējams šo dienu svinēt," bilst Muktupāvels. Viņš uzskata, ka ar dzimšanas dienu ir tāpat kā ar Ziemassvētkiem — jāsvin nevis nedēļas nogalēs, kad ir brīvāks laiks, bet gan tieši dienā, kurā esi dzimis. Muktupāvelam dzimšanas dienas svinības sākas jau darbā — Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē. Šeit svētkus nesteidzīgā gaisotnē gaviļnieks atzīmē ar kolēģiem, bet pēc darba seko svinības mājās. "Parasti svinu mājās, bet pēdējos gados bijuši gadījumi, kad svētkus esmu svinējis vietā, kur pašam par maltītes gatavošanu nav jādomā." Šīs dienas gaviļniekam šķiet, ka dzimšanas diena nav jāpārvērš par izēšanos. "Tā ir diena, kad varu nesteidzīgi parunāties ar radiem un draugiem. Uz galda jābūt garšīgām, neikdienišķām uzkodām. Lai nebūtu pārlieku daudz jādomā par vēderu un dzimšanas diena būtu drusku ar džeziņu, bez laba vīna neiztikt." Arī šogad Muktupāvels dzimšanas dienu svinēs pēc šā scenārija.

Gan indu, gan ķeltu skaņas

Bērnībā Muktupāvela dzimšanas dienas svinības bijušas jestras. Sapulcējušies draugi, māsīcas, brālis, krustvecāki. Vecāki sarūpējuši mielastu, bet bērni darbojušies. "Ar draugiem un māsīcām izdomājām rotaļas un blēņas. Man šķiet, ka tolaik, kad televizors bija mazāk pieejams un datoru nebija, fantāzija bija dzīvāka. Tolaik mācēju darboties ar ķīmiju, tāpēc bieži vien dzimšanas dienas bija ar spridzināšanu un uguņošanu. Tagad tas būtu par traku," teic gaviļnieks. No jaunāko laiku dzimšanas dienām Muktupāvels atceras iepriekšējo. Tā bijusi ļoti muzikāla un gaviļniekam gājusi pie sirds. "Gan mani radinieki, gan draugi muzicē. Uz dzimšanas dienu viņi atnāca ar mūzikas instrumentiem. Tas bija ieskats pasaules tautu mūzikā. Bija indu, ķeltu, senlatviešu un džeza skaņas," atminas Muktupāvels. Gaviļnieks teic, ka viņam patīk saņemt dāvanas. "Vajag kādu puķīti, kādu retu vīnu un mazu nieciņu," — tā muzikologs. "Ja kāds no draugiem vai radiem bijis ārzemēs, viņš man var uzdāvināt kādu īpatnēju lietiņu, no turienes vestu. Man nepatīk lielas dāvanas, gaidu simbolisku žestu. Bērni var visu ko sataisīt, piemēram, uzzīmēt kaut ko un uzdāvināt man. Būšu ļoti priecīgs.